

יום ראשון – כ"ו טבת הרב מורדכי אליהו זצוק"ל

כוחה של תפילה

תקציר הסרטון:

אדם ידע לו – אדם יכול להיות בקיא בכל הש"ס. אם הוא לא מאמין שהחכמה מאיתו יתברך שמו ויתעלה, זה לא שווה כלום. אם אדם חושב "אף חֲכָמָתִי עֲמָדָה לִי, "זה לא שווה כלום.

אני אגיד לכם מעשה שהיה: כשהתמנתי לדיין, מינו אותי לדיין בתל אביב, זמני. אז אני בא לשם ואני פותח את הספר כתוב בהלכות שיש להתפלל, שלא אטעה בהלכה ולא אשגה בהלכה, שלא אומר על המותר אסור ועל האסור מותר. אמרו לי שני הדיינים הוותיקים: "מה אתה אומר?" אמרתי להם: "אני מתפלל". איך כתוב? שאלו את רבי יוחנן: מה תפילה זו עושה? מה אתה עושה פה? אמר: בכניסתי אני מתפלל שלא יארע תקלה על ידי, ביציאתי אני נותן הודאה על חלקי. אהה! אנחנו שני דיינים וותיקים ואתה בא חדש ואתה עושה לנו תפילות, מי יודע מה אתה עושה?". טוב, ישבו והתחילו לדון, אז אב בית הדין והדיין השני וסופר הדיינים מדברים באידיש, אז הם שומעים, פוסקים את ההלכה ואומרים לסופר באידיש: "תכתוב". אחרי שגמרו לכתוב את פסק הדין נותנים לי לחתום, אני רואה, אני אומר להם: "אני לא מבין". אמרו לי הדיינים: "מה אתה לא מבין, מה אתה עושה לנו ברכות, תפילות". אמרתי להם: "אני לא מבין, דינו לַבְּקָר מְשֻׁפָּט, אני צריך לעיין עד מחר בבוקר". אני הולך לבית, אני מעיין, אני רואה – נגד ההלכה! ריבון העולמים מה קרה להם? חיפשתי בהלכה אולי יש פוסק כדבריהם, אין כלום. אני בא למחרת ואני כתבתי ארבע שורות- עיין פה, עיין שם, הם ראו את זה ואמרו: "מה אתה מחדש לנו חידוש?" – תעינו תראו, אמרו: "טוב, מחר". למחרת הם כתבו ארבע דפים כנגד ארבע השורות שלי, אחר כך הביאו את ארבע הדפים אליי, אני רואה את זה ואני אומר להם: "טוב, עוד הפעם", כתבתי עוד הפעם כמה שורות, עד שבסוף הודו. אמרתי להם: "אתם רואים מה תפילה עושה? אני מתפלל לקדוש ברוך הוא. נכון שאדם יכול להיות בקיא בכל הש"ס כולו אך יתפלל לקדוש ברוך הוא שיתאים לו את ההלכה לפי המעשה, לא ככה סתם אלא תפילה".

שאלות למחשבה ולדין:

1. מה גִּדְּלָתוֹ שֶׁל הָרַב אֱלִיהוּ, בְּיַחַס לְדִינִים הָאַחֵרִים ?
2. הָאֵם מִיִּשְׁהוּ זֹכֵר שֶׁהַתְּפִלָּה תִּפְּלָה מֵהַלֵּב, שְׁנַעֲנַתָּה ?

תשובות:

1.

2.

יום שני- כ"ז טבת הרב הראל מקייס

הצגה בנושא תפילה על הגשם, סיפורו של הרב גלאנטי

תקציר הסרטון:

כאן, בארץ ישראל, לפני 300 שנה, בירושלים בעיר העתיקה, שלטה בארץ ישראל אימפריה ענקית שנקראת הממלכה העותמאנית – הטורקים של ימינו. באותה שנה היתה בצורת קשה מאוד בארץ ישראל, לא ירדו גשמים. והסולטן העותמאני החליט שמכל האנשים שגרים בארץ ישראל, מי שהיה אשם בכך הם לא פחות מאשר היהודים. הוא אמר שאלוקים כועס עליהם ובגלל זה לא מוריד גשמים. הוא שלח את השליח שלו למנהיג היהודים הראשון לציון רבי משה גלאנטי, שהיה הרב הספרדי הראשון של ישראל, הראשון לציון הראשון.

השליח אמר: "בשם הסולטן התורכי יש ליהודים שלושים יום להוריד גשמים, ואם לא יירדו גשמים – היהודים מגורשים מירושלים". רבי משה כינס את כל היהודים בירושלים ואמר להם שמעכשיו נתפלל כל יום שיירד גשם, ובמיוחד הילדים הקטנים יבואו ויישבו על הבמה בבית הכנסת שכולם ישמעו אותם. וכך עבר יום אחרי יום, תפילה אחרי תפילה, אבל אפילו ענן אחד של גשם לא נראה בשמיים. וביום השלושים אמר רבי משה אנחנו מתפללים בכיכר המרכזית של ירושלים וכולם מגיעים לבושים בצעיפים, כובעים ומעילים. כולם שאלו: מדוע להתלבש כאילו יורד גשם אם אפילו אין עננים בשמיים? ענה להם רבי משה גלאנטי שאם אנחנו מאמינים שהקב"ה יבטל את הגזירה ויוריד את הגשם, בואו נראה לו שאנחנו מתכוננים לגשם. וכך הגיעו לכיכר המרכזית של ירושלים עם הילדים בראשם לתפילה הגדולה שהקב"ה יבטל את הגזירה ויוריד גשמי ברכה.

ה' שמע לתפילות שלנו, במיוחד לתפילות של הילדים. ירדו גשמי ברכה, התבטלה הגזירה הקשה ואפילו הסולטן העותמאני התנצל בפני רבי משה גלאנטי וכיבד אותו מאוד מאוד. וכל זה בזכות התפילה של הילדים.

שאלות למחשבה ולדין:

1. למה, לדעתכם, הקדוש ברוך הוא גלגל שתהיה גזרה על היהודים?

2. בזכות מה ירדו הגשמים?

תשובות:

1.

2.

יום שלישי - כ"ח טבת הרב שלמה אהרונסון

ברכת "פוקח עוורים"

תקציר הסרטון:

היום אנחנו נדבר על ברכת "פוקח עוורים". ברכת "פוקח עוורים" כמובן לא מדברת על עיוורים שהיו עיוורים כל החיים ופתאום הקדוש ברוך הוא ריפא אותם, גם את זה הקדוש ברוך הוא יכול לעשות, אבל לא זו הכוונה כאן. פה הכוונה אלינו, שישנו כל הלילה והיינו עם עיניים עצומות, ובבוקר הקדוש ברוך הוא פקח את עינינו. גם תינוק כשהוא נולד, אז הוא נולד עם עיניים סגורות ואז הוא פוקח אותן והוא רואה: וואו! איזה עולם נפלא, כמה צבעים, איזה נוף, איזה ציפורים. על הדבר הזה מברכים, שאפשר לראות, אפשר לקרוא ספרים, אפשר לראות את הפנים של מי שמולנו ואת ההקרנה שלהם עלינו.

ועכשיו כדי להבין באמת מה זה "פוקח עוורים", נספר סיפור על רבי אברהם בן עזרא. רבי אברהם בן עזרא היה תלמיד חכם עצום, הוא כתב המון ספרים והוא כתב פירוש על כל התורה, אבל הוא לא רצה להתפרנס מלימוד התורה והוא היה עני מרוד. הוא פתח כל מיני חנויות, כל פעם שהוא פתח חנות למשהו, אף אחד לא היה צריך את מה שהוא פתח, כל פעם הוא הפסיד. התלמידים שלו שמאוד אהבו אותו, רצו לתת לו מתנה, לתת לו כסף שיוכל להתפרנס, אבל מה לעשות שרבי אברהם לא רצה לקבל מתנות? אז הם חשבו והחליטו שהם ישימו על השביל שבו רבי אברהם הולך לבית הכנסת, כמה שטרות, איזה חמש מאות שקל. אבל מה לעשות שאף אחד אחר לא יקח אותם? טוב, אז אחד התלמידים התחבא בין השיחים כדי שאם מישהו אחר יבוא ויגיד: "היי, מצאתי כסף" - שיאמרו לו: "זה שלנו, אל תיגע". התלמיד התחבא ורבי אברהם בן עזרא התקרב, הוא באמת הלך שם בבוקר, הגיע כעשרה מטרים לפני השטרות ופתאום הוא עצם עיניים, התחיל ללכת ככה בעצימת עיניים, נתקל במשהו, נפל, זחל, התגלגל, גם עוד פעם נפל, עבר את השטרות - פתאום הוא קם, פקח את העיניים בשמחה גדולה והלך לבית הכנסת. התלמידים התפלאו מאוד, באו שאלו אותו: "רבי אברהם, מה קרה?", אמר להם: "שום דבר", אמרו לו: "למה לא לקחת את השטרות?", הוא אמר להם: "איזה שטרות?" - "מה? שמנו לך שטרות בדרך, אתה לא ראית?" - "אתם, אתם לא יודעים? הקדוש ברוך הוא כנראה לא רוצה שאני אהיה עשיר, אבל באמת לא ראיתי אותם. מה שקרה, שאני הלכתי בדרך והייתי עצוב שאני כל-כך עני, אבל אז הגעתי בברכות השחר לברכת "פוקח עוורים" והתחלתי לדמיין לעצמי... נגיד שאני עכשיו עיוור, אני מיליונר, יש לי מיליון דולר, אבל אני עיוור. התחלתי ללכת ככה... הרגשתי כזה מסכן, נפלתי, קמתי ואז דמיינתי שבא איזה רופא גדול והוא מוכן להפוך אותי לפיקח, לפקוח את עיני תמורת מיליון דולר. נתתי לו את כל המיליון דולר שלי והוא ריפא אותי ואני רואה את הכל! איזה כיף הרבה יותר טוב מלהיות עשיר, כמה אנחנו צריכים להודות לה' שפוקח את עינינו.

שאלות למחשבה ולדין:

1. מיהם העוורים עליהם אנו מבכרים את ברכת פוקח עוורים?
2. במה חוש ה'ראיה פל כף עוזר לנו שרבי אברהם היה מוכן לוותר על ממונו רב תמורתו?

תשובות:

1.

2.

יום רביעי- כ"ט טבת הרב אהרון בורנשטיין

אבא אומר לא- בוגרים

תקציר הסרטון:

אנחנו סיפרנו שלושה סיפורים: אבא תן מניין - בא מניין, אבא תן טרמפ - הגיע טרמפ, אבא תן בנזין - הגיע בנזין. האם זה אומר שכל מה שאנחנו מבקשים, מיד תוך דקות ספורות הקדוש ברוך הוא נותן לנו מן השמיים?

בשביל זה צריכים להיחשף לסיפור עצוב של נחשון וקסמן. נחשון וקסמן היה חייל שנחטף על ידי מחבלים. סיפור גדול ועצוב, ובסופו של דבר הוא נרצח. וגם ניר פרוז, מפקד בסיירת מטכ"ל, גם כן נהרג בפעולת החילוץ. הנקודה היא האמירה של אבא של נחשון, יהודה וקסמן, שנפטר לפני זמן קצר, יהיו הדברים לזכרו.

כל הארץ געשה, זה היה ימים ארוכים שלא ידעו איפה הוא ואחרי זה כל המדינה הייתה על הרגליים. אמא של נחשון ביקשה שכולם ידליקו נרות, נרות שבת. בכל הארץ הייתה אחדות מופלאה, והייתה תפילה של ארבעים אלף ילדים, נערים, בכותל המערבי, דתיים וחילונים, כולם רצו לעזור לנחשון וקסמן. בסוף באו כמה עיתונאים ועקצו את אבא של נחשון, אמרו לו: "אז מה, יהודה וקסמן, אז הקדוש ברוך הוא לא מקשיב לתפילות שלכם..", אמר להם יהודה וקסמן: "לא, הקדוש ברוך הוא הקשיב, ואמר לא. לא כל תפילה נענית. לא כל תפילה צריכים וחייבים לקבל תשובה חיובית. אבא שבשמיים ואבא הגשמי בארץ, יכולים גם להגיד לא, ואנחנו יודעים שגם ה'לא' הוא לטובתנו, " כל דעביד רחמנא לטב עביד"- מה שעושה הקדוש ברוך הוא, עושה לטובה. ואם אנחנו לא מבינים את הטובה, זה מפאת קוצר הבנתנו."

כמובן שבדבר הזה, צריכים להאריך, מתי אומרים 'כן' ומתי אומרים 'לא', ואיך אנחנו מתייחסים אל ה'לא', ובכלל צריכים לדעת שלשמוע את המילה 'לא' צריכים להתחנך ולהסתגל לשמוע את המילה הזאת, ומי שהוא רגיל לשמוע 'לא', אז יש לו גבולות בחיים, והחיים שלו יותר יציבים ויותר בטוחים.

שאלות למחשבה ולדין:

1. האם קרה לכם שרציתם משהו מאוד מאבא/אמא, ובקשתם, והם לא נתנו לכם?
2. האם אתם יכולים להבין היום למה?

תשובות:

1. _____

2. _____

יום רביעי כ"ט טבת הרב נועם הלוי שלוש תפילות ביום - צעירים

תקציר הסרטון:

למה צריך להתפלל שלוש פעמים ביום? זו שאלה נפלאה!

חכמים תיקנו לנו להתפלל שלוש פעמים ביום - שחרית, מנחה וערבית. הם מכוונים כנגד הקורבנות שהקריבו בזמן שבית המקדש היה קיים.

כשבית המקדש היה קיים היו מקריבים קורבן תמיד בבוקר וקורבן תמיד בערב, לפני הלילה. ובלילה עצמו לא מקריבים קורבנות חדשים. בלילה, הקורבנות שהיו מקריבים ביום, במיוחד התמיד, היו נשרפים על גבי המזבח במהלך כל הלילה. וכנגד זה תיקנו לנו חכמים את תפילת ערבית.

לכן יש לנו שלוש תפילות ביום. שחרית - כנגד קורבן תמיד של שחר, מנחה - כנגד קורבן תמיד של בין הערביים, וערבית כנגד האיברים של הקרבן שנשרפים על גבי המזבח במהלך כל הלילה.

אתם יודעים מי תיקן לנו את התפילות? מי הראשון שהתפלל? אברהם התפלל תפילת שחרית, יצחק התפלל ותיקן את תפילת מנחה. ויעקב אבינו את תפילת ערבית.

אז מעכשיו כל פעם שאנחנו מתפללים - שחרית, מנחה וערבית. נזכור שזו תפילה של אברהם אבינו והיא מכוונת כנגד קורבן תמיד של שחר. וכך בכל התפילות.

שאלות למחשבה ולדין:

1. למה מתפללים 3 תפילות כל יום?
2. מי היו הראשונים שתקנו את זמני התפילות?

תשובות:

1. _____

2. _____

יום חמישי א' שבט אהרון קרוב "ברכת זוקף כפופים" "המכין מצעדי גבר"

תקציר הסרטון:

בברכות השחר אנחנו מודים לקדוש ברוך הוא על כל מיני מתנות שקיבלנו בבוקרו של יום חדש. אנחנו לא מקבלים כמובן מאליו את הדברים שהקדוש ברוך הוא נתן לנו: שאנחנו יכולים לפקוח את העיניים, שאנחנו יכולים לקום. היום אנחנו נתעכב על ברכה מיוחדת: ברכת "ברוך אֵתָה ה' אלוקינו מְלֶךְ הָעוֹלָם מְלַבֵּשׁ עֲרָמִים". למה צריך להודות על זה שיש לנו בגדים? יש כמה סיבות שאנחנו ניגע בהן קצת. דבר ראשון, אנחנו מודים על החכמה שהקדוש ברוך הוא נתן לנו - היכולת להכין לעצמנו בגדים. בעלי חיים, מה שיש להם זה מה שיש, הם לא יכולים להכין לעצמם סוודר, חולצה. הקדוש ברוך הוא לא סמך על התבונה שלהם ולכן הוא ברא אותם מראש עם הכיסוי, עם הפרווה שלהם, עם השריון, כל חיה בהתאם להגנה שלה. לנו הקדוש ברוך הוא נתן את החכמה, את היכולת לתת לנו את האפשרות להשלים את מה שחסר לנו: לחמם אותנו בחורף כשקר, וגם בקיץ שלא נהיה ניזוקים מהשמש. אז היכולת שלנו, בזכות החכמה שהקדוש ברוך הוא נתן לנו, זאת מתנה אחת. דבר נוסף, ישנה סיבה למה אנחנו כבני אדם מתלבשים, ובעלי חיים לא. אז, הבהמה נקראת 'בהמה' כי מה שיש בה 'זה מה', מה שיש נמצא מול העיניים. אנחנו, כבני אדם, אנחנו מתלבשים, כדי להראות שיש בנו חלקים נסתרים, לא הכל גלוי, יש דברים שנראים מבחוץ, אבל החלק הפנימי והחשוב ביותר - הוא החלק הנמצא בפנים, ולכן אנחנו מתלבשים. כמו שיש מתנה, שהיא עטופה בעטיפה יפה, אבל אנחנו קורעים את העטיפה, כי אנחנו יודעים שהדבר החשוב נמצא בפנים, ככה בני האדם. אז אמנם יש לנו עטיפה, יש לנו לבוש, אבל הלבוש כל הזמן מזכיר לנו: אל תשכחו, החלק העיקרי נמצא מבפנים. ולכן גם כשפוגשים ילד או ילדה חדשים, והם נראים לנו מבחוץ לא מעניינים, אולי קצת ביישנים, נזכור שבתוכם יש יהלום יקר. יש להם תכונות, יש להם חכמה, יש להם רגש. לא להיתפס רק למראה החיצוני, אלא לזכור שבפנים יש נשמה גדולה. וכל זה אנחנו לומדים מהברכה החשובה: ברכת "ברוך... מְלַבֵּשׁ עֲרָמִים", אנחנו מודים על החכמה שניתנה לנו ביכולת להתלבש, ואנחנו לומדים את הצורך להסתכל על בני האדם ולזכור שיש להם עולם פנימי, הם לא כמו בעלי חיים, שמה שרואים בחוץ זה הדבר, אלא בני האדם יש להם עולם עשיר, והלבוש הוא העטיפה של המתנה היקרה הזאת.

שאלות למחשבה ולדין:

1. על מה אנחנו מודים בברכות השחר ובפרט בברכת זוקף כפופים?
2. איזו ברכה שלא הזכרנו בדבריו של אהרן - מתאימה מאוד להודיה על כך שאנו יכולים לצעד?
3. האם יש לך ספור שבו הרגשת שזה לא מובן מאליו שאנחנו קמים בבקר ומסגלים לעשות את כל הדברים?

תשובות:

1. _____
2. _____
3. _____